

Rozhoduj o Evropě

Rozhoduj o Evropě - Staň se tvůrcem evropské politiky: podkladový informační materiál

EVROPSKÉ STRUKTURÁLNÍ A INVESTIČNÍ FONDY

EU naplňuje cíle své regionální a strukturální politiky na základě sedmiletých cyklů („programů“). Členské státy Unie následně zpracují dílčí programové dokumenty, ve kterých definují konkrétní priority a rozpočtové zdroje pro nacházející cyklus. Jako nástroj k distribuci prostředků na komunitární úrovni slouží Evropské strukturální a investiční fondy (ESI), jejichž výše byla pro aktuálně probíhající období 2014-2020 stanovena na 454 miliard eur. Do této kategorie patří celkem pět jednotlivých fondů, které spadají pod politiku soudržnosti, společnou zemědělskou politiku a společnou rybářskou politiku EU (bližší rozdělení včetně přehledu hlavních právních předpisů dostupné [zde](#)):

- Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR);
- Evropský sociální fond (ESF);
- Fond soudržnosti (FS);
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV);
- Evropský námořní a rybářský fond (ENRF).

Členské státy EU uzavírají s Evropskou komisí po několikaměsíční fázi vzájemných konzultací (účastní se jich rovněž různé úrovně státní správy/územní samosprávy, zástupci zájmových skupin či občanské společnosti) a podrobného připomínkového řízení tzv. dohody o partnerství. Jejich obsahem jsou strategické plány a investiční priority daného státu, jež navíc zohledňují společně dohodnuté unijní cíle. Ty jsou v současnosti vymezeny strategickým dokumentem s názvem „Evropa 2020“ jako: 1) inteligentní růst (posilování výzkumu, vědy, inovací, konkurenceschopnosti podniků, lepší přístup občanů a firem k moderním komunikačním technologiím apod.), 2) udržitelný růst (podpora nízkouhlíkového hospodářství, přizpůsobení se klimatickým změnám, zefektivnění dopravních systémů), a 3) růst podporující začlenění (zvýšení zaměstnanosti, boj s chudobou a sociálním vyloučením, investice do vzdělání, lepší spolupráce orgánů veřejné správy apod.).

Schválení dohod je nutnou podmínkou pro vypracování tzv. operačních programů určených pro danou zemi, její region či případně i více členských států dohromady, které promítají obecné cíle do konkrétních opatření. Operační programy následně provádějí členské státy a dané regiony

MASARYKOVA UNIVERZITA
FAKULTA SOCIÁLNÍCH STUDIÍ
KATEDRA POLITOLOGIE

Rozhoduj o Evropě

prostřednictvím „řídících orgánů“ (v ČR Ministerstvo pro místní rozvoj), které nastavují konkrétní pravidla a provádějí výběr projektů určených pro financování.

Budoucnost ESI v souvislosti s jejich podobou po roce 2020 je v současnosti diskutovanou otázkou, která přinese v dlouhodobém horizontu významné dopady na hospodářství EU i členských států. Podle stanovisek evropských institucí (vyjádřených zejména usneseními Evropského parlamentu) by měla být z hlediska EFSI pozornost věnována např. na:

- větší zaměření fondů na udržitelný růst a rozvoj, důstojná pracovní místa a dlouhodobé přínosy investic;
- maximalizaci jejich účelnosti zaměřením na tematické cíle odvozené z a sladěné s nástupcem strategie Evropa 2020;
- přezkumu opatření týkajících se infrastruktury, vnitřního trhu a administrativní kapacity;
- jejich udržitelnému financování (vlastní zdroje rozpočtu EU);
- podpoře decentralizace jejich řízení na místní a regionální úroveň, aby přílišná centralizace nevedla ke zpoždování čerpání prostředků;
- zvýšení informovanosti veřejnosti a zlepšení viditelnosti provádění a výsledků politiky soudržnosti.

MASARYKOVA UNIVERZITA
FAKULTA SOCIÁLNÍCH STUDIÍ
KATEDRA POLITOLOGIE